

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти», член-кореспондент Національної академії наук вищої освіти України, доктор філософії
_____ М. О. Кириченко
____.____. ____ р. М. П.

**ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ
НА НАУКОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ/ НАУКОВО-ТЕХНІЧНУ
(ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНУ) РОЗРОБКУ**

Трансформація професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти

(тема наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки)

реєстраційний номер УкрІНТЕІ 0120U104637, дата реєстрації 30.10.2020 р.

(цифр, індекс, номер державної реєстрації)

ПОГОДЖУЮ

Проректор з наукової роботи та цифровізації
Державного закладу вищої освіти
«Університет менеджменту освіти»,
доктор пед. наук, проф.
_____ О. М. Спірін
____.____. ____ р.

ПОГОДЖУЮ

Директор ЦПО/ННІМ/БІНПО
Державного закладу вищої освіти
«Університет менеджменту освіти»
_____ (ПІБ)
(підпис)

(дата, печатка інституту)

1. Тема комплексного наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки «Трансформація професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти»

2. Класифікаційна група наукового дослідження (фундаментальне чи прикладне) прикладне

3. Підстава для виконання наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки (рішення замовника про затвердження дослідження, номер і дата договору) Рішення Вченої ради Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» Про схвалення теми НДР ЦПО «Трансформація професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти» (протокол № 1 від 21 січня 2020 р.)».

4. Виконавці наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки:

– **головна організація-виконавець** Центральний інститут післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; кафедри-виконавці наукових підтем: кафедра менеджменту освіти та права, кафедра психології управління, кафедра філософії і освіти дорослих, кафедра професійної і вищої освіти, кафедра відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних комунікацій

– організації-співвиконавці (за наявності таких) _____

(повне найменування)

5. Наукові керівники дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки: Сорочан Тамара Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор, директор Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО УМО.

Карташова Любов Андріївна, доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з дистанційного навчання Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО УМО.

Бондарчук Олена Іванівна, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології управління Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО УМО.

Рябова Зоя Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту освіти і права Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО УМО.

Сергеева Лариса Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри професійної і вищої освіти Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО УМО.

6. Пріоритетний напрям, проблема дослідження (для досліджень за тематикою НАПН України): Напрямок 10. Освіта дорослих. Післядипломна освіта

7. Назва державної цільової програми, завдання програми або пріоритетний напрям розвитку науки і техніки (для досліджень за державною тематикою):

Відповідно до «Пріоритетні напрями (тематика) наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок Національної академії педагогічних наук України на 2018–2022 рр.»

8. Мета та завдання наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки:

Мета – теоретично обґрунтувати й експериментально перевірити варіативні моделі і технології трансформації професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти.

Завдання:

1. Обґрунтувати методологію, теоретичні основи і концепцію дослідження.
2. Узагальнити науковий доробок вітчизняних і зарубіжних учених та проаналізувати освітню практику за проблемою дослідження.
3. Дослідити організаційно-педагогічні умови і механізми формування цифрового освітнього середовища професійного розвитку фахівців в умовах відкритого університету та обґрунтувати його концептуальну модель.
4. Охарактеризувати теоретико-методичні засади та розробити модель трансформації професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти.
5. Розробити, теоретично обґрунтувати та апробувати методичну систему професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти.
6. Здійснити наукове моделювання та практичну перевірку адаптивної моделі професійного розвитку керівних кадрів освіти, педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти.
7. Теоретично обґрунтувати та експериментально дослідити зміст, складові та показники психологічного благополуччя учасників освітнього процесу, визначити особливості їх урахування у змісті й процесі підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у відкритому університеті післядипломної освіти.
8. Розробити науково-методичний супровід практичного запровадження варіативних моделей і технологій трансформації професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти.

9. Предмет, об'єкт і методи наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки:

Об'єкт дослідження – професійний розвиток педагогічних і науково-педагогічних працівників.

Предмет дослідження – варіативні моделі і технології трансформації професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти.

Методи наукового дослідження:

Загальнонаукові: ретроспективний та бібліографічний аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення, порівняння для виявлення особливостей і тенденцій розвитку систем післядипломної педагогічної освіти і моделей професійного розвитку

педагогічних і науково-педагогічних працівників в Україні і за **рубежем**; історико-педагогічний і логіко-системний аналіз, класифікація і систематизація фактичних і статистичних даних; аналіз філософської, психолого-педагогічної, методичної літератури для осмислення наукового доробку в контексті моделювання, визначення сутності, критеріїв та показників професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників, які навчаються в умовах відкритого університету післядипломної освіти;

емпіричні: бесіда, опитування, анкетування, тестування, інтерв'ю, експертні оцінки для виявлення особливостей професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників, які навчаються в умовах відкритого університету післядипломної освіти; наукове моделювання варіативних моделей: трансформації професійного розвитку, методичної та адаптивної моделі системи професійного розвитку фахівців в умовах відкритої освіти;

експеримент – для перевірки методичної системи професійного розвитку фахівців в умовах відкритої освіти;

статистичні: U-критерій Манна-Уїтні (для визначення динаміки мотиваційного стану учасників моніторингового оцінювання); непараметричний критерій G-знаків (для порівняння змін у стані розвитку досліджуваної ознаки); параметричний t-критерій (для оцінки достовірності відмінностей середніх значень у залежних вибірках). Для статистичної автоматичної обробки даних розробки таблиць, діаграм за допомогою програми MS EXCEL, Педагогічна статистика, Statistica 6.0, SPSS Statistics.

10. Вимоги до виконання наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки:

Наукові положення і результати даного дослідження забезпечуватимуться наскрізною логікою методологічних засад, мети, завдань, методів, змісту і висновків, обґрунтування яких здійснюватиметься на основі застосування необхідного комплексу методів дослідження; відповідною і структурованою джерельною базою, що відбиває сучасні досягнення педагогічної науки; коректною кількісною обробкою та якісним аналізом, а також практичним впровадженням дослідницьких результатів. Дослідження спрямовуватиметься на вирішення нагальної потреби національної освіти з урахуванням світового і європейського досвіду розбудови університетів відкритої освіти. **Очікуваний науковий результат немає аналогів в Україні.** Ключовими стейкхолдерами і споживачами результатів дослідження є заклади, організації і установи, які надають освітні послуги: університети, заклади фахової передвищої освіти, інститути післядипломної педагогічної освіти України, центри професійного розвитку педагогічних працівників, школи. Результати дослідження є цінними для практичних працівників, зокрема, планується, що цільова аудиторія буде включати різні категорії: педагогічні і науково-педагогічні працівники закладів післядипломної освіти, закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої освіти, закладів професійної (професійно-технічної) освіти, установ і організацій, фахівці центрів професійного розвитку педагогічних працівників, дорослі здобувачі освіти. Отримані результати будуть також корисними для дослідників, вчених, наукових співробітників, наукові інтереси яких пов'язані з цифровізацією економіки країни, педагогічною освітою і освітою дорослих. Очікуваний соціальний ефект упровадження результатів НДР полягає у запровадженні науково обґрунтованої

моделі відкритого університету післядипломної освіти та впровадженні в освітній процес комплексу науково-методичного супроводу його функціонування.

11. Терміни проведення наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки:

початок 01.12.2021 закінчення 31.12.2025

(місяць, рік)

(місяць, рік)

12. Етапи наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки і терміни їх виконання

Назва етапу Зміст робіт	Терміни виконання	Склад виконавців	Очікувані результати	Примітки
<p>I етап. Пошуково-узагальнюючий.</p> <p>1. Здійснення аналітичного огляду стану відкритої післядипломної освіти; уточнення категорійно-понятійного апарату з проблеми дослідження.</p> <p>2. Узагальнення науково-практичного доробку вітчизняного та зарубіжного досвіду з проблеми дослідження.</p> <p>3. Підготовка й проведення стартового моніторингу з метою виявлення проблем і труднощів у процесі професійного розвитку фахівців, з'ясування причин їх виникнення;</p> <p>4. Комплексне вивчення організаційних, психолого-педагогічних, науково-методичних чинників, за яких професійний розвиток фахівців в умовах відкритого університету післядипломної освіти відбувається більш ефективно.</p>	<p>грудень 2020 р.</p> <p>–</p> <p>грудень 2021 р.</p>	<p>кафедра менеджменту освіти та права;</p> <p>кафедра психології управління;</p> <p>кафедра філософії і освіти дорослих;</p> <p>кафедра професійної і вищої освіти;</p> <p>кафедра відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних комунікацій</p>	<p>Концепція;</p> <p>Віртуальний словник;</p> <p>Статті</p>	<p>Кожна кафедра-співвиконавець теми дослідження працює над визначеною підтемою, вираженою в конкретному завданні комплексного наукового дослідження. При цьому враховується, що пошуково-узагальнюючий етап є спільним для всіх дослідників.</p>

<p>II етап. Теоретичний.</p> <p>1.Виявлення педагогічних умов професійного розвитку науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти;</p> <p>2.Обґрунтування теоретико-методичних засад та розробка варіативних моделей і технологій трансформації професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти</p>	<p>грудень 2021 р. – грудень 2022 р.</p>	<p>Виконавці теми</p>	<p>Монографія;</p> <p>Варіативні моделі професійного розвитку фахівців в умовах відкритого університету післядипломної освіти;</p> <p>Статті;</p> <p>Освітньо-професійні програми (ОПП) підвищення кваліфікації різних категорій;</p> <p>Проміжний науковий звіт за II етап;</p>	<p>У планах наукової роботи кафедр можуть передбачатися й інші наукові продукти з урахуванням наукових інтересів і тематики досліджень аспірантів і докторантів</p>
<p>III етап. Експериментальний.</p> <p>1. Добір й обґрунтування актуальних методик для діагностики результатів професійного розвитку педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти;</p> <p>2. Розробка дорожньої карти професійного розвитку фахівців в цифровому освітньому середовищі відкритого університету післядипломної освіти.</p> <p>3. Обґрунтування ресурсного забезпечення</p>	<p>грудень 2022 р. – грудень 2023 р.</p>	<p>Виконавці теми</p>	<p>Навчально-методичний посібник;</p> <p>Дорожня карта професійного розвитку фахівців в цифровому освітньому середовищі університету;</p> <p>Авторські методики для діагностики професійного розвитку педагогічних працівників в умовах відкритого університету;</p> <p>Методика</p>	

<p>трансформації професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників у відкритому університеті післядипломної освіти.</p> <p>4. Розроблення та апробація методичної системи професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних кадрів у відкритому університеті післядипломної освіти.</p> <p>5.Розроблення та апробація методики визначення освітніх потреб користувачів послуг, що надає відкритий університет післядипломної освіти для забезпечення якості надання освітніх послуг з</p>			<p>визначення освітніх потреб користувачів освітніх послуг відкритого університету післядипломної освіти у контексті якості освіти;</p> <p>Освітньо-професійні програми (ОПП) підвищення кваліфікації різних категорій;</p> <p>Проміжний науковий звіт за III етап;</p>	
<p>IV етап. Апробації.</p> <p>1.Розроблення та апробація програми підтримки психологічного благополуччя учасників освітнього процесу у відкритому університеті післядипломної освіти.</p> <p>2. Розроблення й експериментальна апробація сучасного науково-методичного супроводу професійного розвитку науково-педагогічних, педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти;</p> <p>3. Проведення кількісного і якісного</p>	<p>грудень 2023 р. – грудень 2024 р.</p>	<p>Виконавці теми</p>	<p>Експірієнс-каталог запровадження варіативних моделей у закладах освіти України;</p> <p>Апробована програма підтримки психологічного благополуччя учасників освітнього процесу у відкритому університеті післядипломної освіти;</p> <p>Науково-методичний комплекс для</p>	

аналізу результатів експерименту, педагогічна інтерпретація отриманих експериментальних даних;			супроводу професійного розвитку науково-педагогічних, педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти; Статті; Проміжний науковий звіт за ІУ етап;	
Ветап. Упроваджувальний 1. Упровадження отриманих результатів у практику роботи закладів післядипломної освіти, педагогічних навчальних закладів різних рівнів акредитації 2. Формулювання загальних висновків і рекомендацій, окреслення перспективних завдань подальшого професійного розвитку фахівців у системі неформальної освіти дорослих; 3. Виявлення соціального ефекту впровадження результатів НДР.	грудень 2024 р. – грудень 2025 р.	Виконавці теми	Статті; Заключний звіт НДР	

13. Обсяг коштів на проведення наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки (у цілому та за роками) БЕЗ ОПЛАТИ

14. Очікувані наукові результати дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки:

- концепція трансформації професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних кадрів в умовах відкритого університету післядипломної освіти;
- варіативні моделі професійного розвитку фахівців в умовах відкритого університету післядипломної освіти;
- теоретико-методичні основи професійного розвитку фахівців в умовах відкритої освіти;
- концептуальна модель цифрового освітнього середовища професійного розвитку фахівців в умовах відкритого університету післядипломної освіти;
- педагогічні умови професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритої освіти;
- методична система професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритої освіти;
- авторські методики для діагностики професійного розвитку педагогічних працівників в умовах відкритого університету;
- методика визначення освітніх потреб користувачів освітніх послуг відкритого університету післядипломної освіти у контексті якості освіти.

15. Продукція, підготовлена за результатами виконання наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки (указати вид та назву продукції):

- Монографія;
- Навчально-методичний посібник;
- Віртуальний тематичний словник;
- Комплекс освітньо-професійних програм підвищення кваліфікації;
- Експірієнс-каталог запровадження варіативних моделей у закладах освіти України;
- Статті.

16. Упровадження результатів наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки (зазначається цільова група користувачів продукції, можливі об'єкти її впровадження):

Цільова аудиторія і ключові стейкхолдери – керівники, педагогічні і науково-педагогічні працівники закладів післядипломної освіти, закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої освіти, установ і організацій, фахівці центрів професійного розвитку педагогічних працівників, дорослі здобувачі освіти.

Можливі об'єкти впровадження: ДЗВО «Університет менеджменту освіти», УВУПО, галузеві академії/інститути/центри післядипломної освіти/; обласні інститути післядипломної педагогічної освіти України; структурні підрозділи післядипломної освіти/підвищення кваліфікації університетів; центри професійного розвитку педагогічних працівників; заклади формальної і неформальної освіти різних рівнів, заклади, організації і установи, які здійснюють освіту дорослих, що навчають осіб старше 18 років і провадять освітній процес у цифровому середовищі (зклади післядипломної освіти, заклади вищої освіти, заклади фахової передвищої освіти, заклади загальної середньої освіти); дорослі здобувачі освіти.

17. Практична корисність (практичне використання) результатів наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки:

Розбудова післядипломної системи освіти України в умовах цифрового суспільства потребує аналітичного критичного осмислення і зосередження зусиль та задіяння інноваційних ресурсів для розв'язання проблем масової та розгалуженої формальної системи освіти, деякі аспекти вже не задовольняють потреби ринку праці. Серед основних

проблем виокремлено: низький рівень забезпечення особистісної спрямованості процесу професійного розвитку слухачів; невідповідність принципу «неперервне навчання протягом життя»; забезпечення доступу до якісних освітніх послуг всіх і кожного, незалежно від місця проживання; низький рівень цифрових компетентностей фахівців, як складника їх професійних компетентностей тощо. Одним із перспективних шляхів подолання окреслених проблем післядипломної підготовки та забезпечення її динамічного розвитку є підвищення доступності якісної, конкурентоспроможної освіти відповідно до вимог та умов цифрового суспільства; забезпечення можливості формування індивідуальної траєкторії навчання кожного, хто навчається, згідно з їх особистісними здібностями та потребами на засадах навчання протягом життя; впровадження цифрових технологій навчання у відкриту систему післядипломної освіти.

Розроблення теоретико-методичних засад трансформації професійного розвитку фахівців в умовах цифровізації, включаючи формування цифрового освітнього середовища професійного розвитку фахівців в умовах відкритого університету післядипломної освіти буде сприяти підвищенню рівня якості освітніх послуг та ефективності підготовки фахівців. Розроблене інноваційне цифрове освітнє середовище професійного розвитку фахівців в умовах відкритого університету післядипломної освіти сприятиме залученню широкого кола контингенту слухачів та забезпеченню ефективності та неперервності якісної підготовки всіх і кожного.

18. Перелік наук, ово-технічної та іншої документації, що подається по завершенні наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки:

Заключний проміжні наукові звіти про виконання наукової роботи, облікова та інформаційна картки; перелік відомостей, що підтверджують упровадження результатів дослідження (довідки про впровадження в закладах і установах формальної і неформальної освіти), рішення структурного підрозділу підвідомчої установи (вченої ради ЦПО та вченої ради УМО).

19. Порядок розгляду і приймання наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки та її етапів: Відповідно до вимог УкрІНТЕІ.

Остання сторінка ТЗ для досліджень за державною тематикою
Координатор державної цільової програми

(ПІБ, підпис, дата)

Науковий керівник дослідження /
науково-технічної (експериментальної) розробки

(ПІБ, підпис, дата)

Керівник (заступник) організації-
співвиконавця (за наявності такої)

(ПІБ, підпис, дата)

Науковий керівник дослідження/
науково-технічної (експериментальної) розробки
організації-співвиконавця
(за наявності такого)

(ПІБ, підпис, дата)

Остання сторінка ТЗ для досліджень за тематикою НАПН України
Науковий керівник дослідження /
науково-технічної (експериментальної) розробки

(ПІБ, підпис, дата)